

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 93.858 van 12 maart 2001
in de zaak A. 98.670/IX-2642.**

Gemeenteraadsverkiezing van 8 oktober 2000 te ASSE.

In zake : Francis WENES,
wonende te ZELLIK,
Klaproosstraat 16.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat Francis WENES op 25 december 2000 heeft ingediend om hoger beroep in te stellen tegen het besluit genomen op 14 december 2000 door de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant, waarbij deze het bezwaar verwerpt dat verzoeker had ingebracht tegen de op 8 oktober 2000 te Asse gehouden gemeenteraadsverkiezing;

Overwegende dat de vormvereisten voorgescreven bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 15 juli 1956 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State, in geval van beroep als bedoeld bij artikel 76bis van de gemeentekieswet, gewijzigd bij koninklijke besluiten van 16 september 1982 en 28 oktober 1994, werden nageleefd;

Gezien het administratief dossier;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur-afdelingshoofd R. VAN DER GUCHT;

Gelet op de beschikking van 9 februari 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 19 februari 2001;

Gelet op de kennisgeving aan partijen van de beschikking tot vaststelling en van het verslag;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter J. DE BRABANDERE;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd R. VAN DER GUCHT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Bij de op 8 oktober 2000 te ASSE gehouden gemeenteraadsverkiezing waren er 7 lijsten in competitie, waarvan de stemcijfers en het aantal behaalde zetels door het hoofdstembureau als volgt werden vastgesteld :

	stemcijfers	aantal zetels
lijst nr. 1 AGALEV	1.368	1
lijst nr. 4 SP	1.221	1
lijst nr. 7 CVP	4.113	7
lijst nr. 11 VLD	3.891	7
lijst nr. 12 VLAAMS BLOK	2.087	3
lijst nr. 14 SAMEN	4.591	8
lijst nr. 15 ZELLIK	1.813	2.

Verzoeker, derde kandidaat op lijst 14 - SAMEN, behaalt 337 voorkeurstemmen doch is niet verkozen.

1.2. Met een 16 november 2000 gedagtekend bezwaarschrift dient verzoeker bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant een bezwaar in tegen de gemeenteraadsverkiezing, waarvan hij de ongeldigverklaring vraagt. Samengevat voert hij aan dat door een verkeerde weergave van zijn naam op de schermen bij de elektronische stemverrichtingen (WEMES i.p.v. WENES) een aantal kiezers zou zijn misleid, waardoor hij niet rechtstreeks werd verkozen, en dat die misleiding wordt aangetoond door een aantal andere gegevens, inzonderheid het stemmenverlies van de lokale kandidaten van de andere partijen in de deelgemeente Zellik tegenover de vorige verkiezingen, waartegen geen gelijkwaardige winst staat voor de kandidaten van de lijst SAMEN -meer bepaald verzoeker- in die deelgemeente. Ter openbare vergadering van de bestendige deputatie werpt verzoeker bijkomend op dat de verkeerde weergave van zijn naam ervoor gezorgd kan hebben dat een aantal persoonlijke naamstemmen door het computersysteem niet als dusdanig werden herkend en bijgevolg niet aan hem werden toegewezen.

1.3. Op 14 december 2000, bij haar besluit waartegen verzoeker thans hoger beroep instelt, verwerpt de bestendige deputatie verzoekers bezwaar, verbetert de verkiezingsuitslag van de opvolgers op de lijsten 12 en 14 en verklaart de verkiezing geldig;

2. Overwegende dat artikel 74bis, § 1, van de gemeentekieswet bepaalt dat de verkiezingen zowel door de bestendige deputatie als door de Raad van State alleen ongeldig kunnen worden verklaard op grond van onregelmatigheden die de zetelverdeling tussen de onderscheiden lijsten kunnen beïnvloeden; dat ter zake verzoeker geloofwaardig dient te maken dat de door hem aangevoerde onregelmatigheden voor gevolg kunnen hebben gehad dat 273 stemmen ten onrechte niet voor de lijst

SAMEN werden uitgebracht en aldus de zetelverdeling tussen de lijsten heeft kunnen beïnvloeden;

3. Overwegende dat verzoeker vier middelen aanvoert, welke hij als volgt uiteenzet :

"Eerste middel :

Gelet dat in dit kader dient rekening gehouden met de memorie d.d. 28.11.2000, ingediend door de gemeente ASSE, waarbij de verkeerde schrijfwijze werd ontkend en een afdruk van het computerscherm van de kiesverrichtingen werd meegedeeld waaruit moet blijken dat wel degelijk de naam 'WENES' en niet 'WEMES' vermeld stond op de computerschermen (zie bijlage);

Gelet dat een aantal materiële gegevens m.b.t. de geautomatiseerde stemverrichtingen niet ter beschikking stonden van verzoeker op het ogenblik dat de klacht werd ingediend en momenteel nog steeds ontoegankelijk zijn voor verzoeker, wat inhoudt dat er een manifeste contradictie optreedt omtrent de materiële omstandigheden waaronder de stemming plaatsvond;

Gelet dat de tegenstelling welke optreedt tussen de memorie van de gemeente Asse en het besluit d.d. 14.12.2000 van de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Vlaams-Brabant, waar de eerste stelt dat geen onregelmatigheid werd vastgesteld in de schrijfwijze van de naam van verzoeker op de computerschermen terwijl het besluit van tweede weerhoudt dat 'gelet op de schrijfwijze van de naam op het proces-verbaal van het hoofdstembureau van het kiescollege Asse, ..., moet worden aangenomen dat op het scherm van de stemcomputers eveneens de naam 'WEMES' voorkwam';

Gelet dat het betrokken besluit tevens vermeldt dat na onderzoek zou blijken dat de namen van de kandidaten bij geautomatiseerde stemming, slechts éénmaal worden ingevoerd; dat hieromtrent reeds vanaf de dag der verkiezingen, nl. 08.10.2000, twijfels rezen daar door verschillende personen werd meegedeeld dat in sommige stembureaus een exacte en op andere een verkeerde schrijfwijze van de naam van verzoeker werd vastgesteld, wat bevestigd wordt door de memorie van de gemeente Asse die de foutieve schrijfwijze ontkent; dat bijgevolg de motivatie van het besluit d.d. 14.12.2000 als onvolledig zoniet onjuist dient (te) worden verklaard gelet op de tegenspraak betreffende de materiële omstandigheden welke daarenboven ontoegankelijk zijn wat de rechten van verzoeker aantast;

Tweede middel :

Gelet dat verzoeker opwerpt dat aan de hand van de uitgebrachte stemmen als blijkt uit de officiële resultaten van de stemopneming (zie bijlage, bijlage bij formulier I/41bis) dat de evolutie van de naamstemmen niet normaal ligt, daar de eerste kandidaat van de lijst 14 'SAMEN' 3.199 naamstemmen behaalde, de tweede kandidaat 927 naamstemmen en de derde kandidaat, zijnde verzoeker terugvalt op 337 naamstemmen, terwijl de vierde en vijfde kandidaat respectievelijk 708 en 556 naamstemmen behaalden;

Gelet dat verzoeker heeft opgeworpen dat zowel de lokale als de globale campagne gesteund waren op plaatselijke bekendheid en dat het verlies van de andere partijen niet lokaliseerbaar was noch m.b.t. de andere partijen noch tot de andere kandidaten; dat aldus dient vastgesteld dat op lokaal vlak deze toestand op het zuiver verlies van een onbepaalbaar aantal (lokale) stemmen geleid heeft tot een aanzienlijk verlies zowel voor de kandidaat als voor de partij; dat terzake dit bewijs aan de hand van een vermoeden dient geleverd, vermoeden waarvan de elementen ten overvloede duidelijk zijn en aan de hand van voormelde resultaten zelfs in grote mate nauwkeurig becijferbaar zijn met gemiddelden, waaruit volgt dat verzoeker een aantal naamstemmen in de grootorde van 630 had behaald onder normale omstandigheden; dat aldus een zuiver verlies van minimaal 290 stemmen dient aangenomen; dat een hypothetische overdracht van naamstemmen naar de voorgaande of opvolgende kandidaten van de lijst SAMEN uitgesloten is, daar deze in andere en verafgelegen deelgemeenten woonachtig zijn en geenszins een publiciteit naar de lokale toestanden van de deelgemeente ZELLIK hebben gevoerd zoals verzoeker; dat dit dient gesitueerd in een doordachte en evenwichtige verkiezingscampagne welke door de partij was uitgewerkt met het oog op de optimalisering van de lokale stemmenwerving, welke campagne haar nut bewees doordat ongeveer 25% van de totale uitgebrachte stemmen over de ganse gemeente Asse werden uitgebracht op de lijst 'SAMEN';

Gelet dat het besluit d.d. 14.12.2000 vaststelt dat verzoeker om verkozen te zijn 53 bijkomende stemmen nodig had en er 273 bijkomende stemmen nodig waren voor een wijziging in de zetelverdeling, miskent dit de realiteit door als dogma te stellen dat noch verzoeker noch de partij op enige supplementaire stem hadden kunnen aanspraak maken in de gegeven omstandigheden zonder met de objectieve cijfers van de uitslagen rekening te houden;

Derde middel :

Gelet dat het besluit d.d. 14.12.2000 stelt dat 'de 'mogelijke' schrijffout zich beperkt tot een foutief weergegeven medeklinker'; dat aldus de vaststelling van de voorgaande alinea waar de schrijffout

werd vastgesteld in twijfel wordt getrokken; dat bovendien wordt gesteld dat redelijkerwijze niet kan worden aanvaard dat dergelijke fout de kiezer kan hebben misleid en daarenboven de lokale bekendheid van de kandidaat uitsluit dat de kiezers door een foutieve weergave van de naam zouden zijn misleid;

Gelet dat slechts kan vastgesteld worden dat hier een redenering ex absurdo wordt gehanteerd en dat met meer rechtmatigheid kan worden beweerd dat de foutieve schrijfwijze van één medeklinker in een naam welke er slechts 3 telt een groter impact heeft dan de wijziging in een lange en ingewikkelde naam waarvan de uitspraak door een weglating of toevoeging fonetisch niet wordt gewijzigd; dat daarenboven bij de stemming geen visuele herkenbaarheid van de kandidaten aanwezig is doch enkel een geschreven idioom met een doorslaggevende fonetische herkenbaarheid;

Gelet dat de bekendheid in casu een negatieve factor uitmaakt welke de verwarring in de lokale kring vergroot daar de jarenlange naamkennis van een persoon en zijn familiale verband plots op een onverklaarbare wijze wordt verstoord;

Dat de motivatie van de beslissing in kwestie steunt op willekeurige gevolgtrekkingen door geen enkel feitelijk of technisch gegeven onderbouwd;

Vierde middel :

Gelet dat het besluit d.d. 14.12.2000 stelt dat : 'de vaststelling van het verlies van stemmen door sommige kandidaten t.o.v. de voorgaande gemeenteraadsverkiezingen, zelfs indien het gaat om een groot verlies, op zich geen onregelmatigheid uitmaakt; dat de bezwaarindiener m.b.t. stemmenverlies geen enkele onregelmatigheid aanbrengt, laat staan enig materieel bewijs aanbrengt of aannemelijk maakt';

Gelet dat verzoeker met grote verwondering kennis van deze passus heeft genomen; dat het werkelijk zijn laatste zorg is te vernemen dat het stemmenverlies van sommige kandidaten van andere lijsten t.o. v. de voorgaande verkiezingen geen onregelmatigheid inhoudt en hij niet begrijpt waar hier voor hem of zijn partij enige conclusie kan uit volgen; dat het echter wel zijn zorg is te moeten vaststellen dat de herallocatie van de stemmen naar de kandidaten van de lijst SAMEN zoals deze in de andere deelgemeenten plaatsvond in de lijn van de gevoerde campagne, enkel niet in de deelgemeente Zellik plaatsvond voor welke deelgemeente verzoeker als derde kandidaat op de lijst optrad; dat deze toestand optrad samen met de naamswijziging en beide elementen te nauw aansluiten om hieruit louter toeval te kunnen besluiten;

Dat aldus de motivatie van het besluit d.d. 14.12.2000 kaduk is";

3.1. Overwegende dat inzake gemeenteraadsverkiezingen de Raad van State overeenkomstig artikel 16 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State optreedt als rechter in hoger beroep, het gehele geschil beoordeelt en wat dat betreft zijn beslissing in de plaats stelt van die van de bestendige deputatie; dat een verzoeker er derhalve geen belang bij heeft middelen op te werpen die uitsluitend betrekking hebben op de beslissing van de bestendige deputatie en die niets uit te staan hebben met de bestreden verkiezingsuitslag, tenzij die middelen van openbare orde zijn;

3.1.1. Overwegende dat verzoeker in elk van zijn vier middelen kritiek levert op de motivering van de beslissing van de bestendige deputatie; dat overeenkomstig wat hiervoren is gezegd die middelen wat dat betreft niet ontvankelijk zijn en moeten worden verworpen;

3.2.1. Overwegende voorts dat voor de Raad van State geen nieuwe middelen kunnen worden aangevoerd die niet vooraf aan de beoordeling en het onderzoek van de bestendige deputatie werden voorgelegd; dat bijgevolg wat verzoeker ontvankelijk voor de Raad van State aanvoert, dient te worden beperkt tot hetgeen de bestendige deputatie op 14 december 2000 als dusdanig heeft onderzocht en wat verzoeker tevens voor de Raad van State aanvoert, met name als eerste middel, dat door een verkeerde weergave van verzoekers naam bij de elektronische stemverrichtingen (WEMES i.p.v. WENES) een aantal kiezers zou zijn misleid, waardoor hij niet rechtstreeks werd verkozen en, als tweede middel, dat in de deelgemeente Zellik de voorheen verkozen kandidaten een zeer groot stemmenverlies hebben geleden, hetgeen meebrengt dat de kandidaten van de lijsten CVP, ZELLIK, SP en AGALEV een stemmenverlies boekten waartegenover geen cumulatieve winst van identieke grootte stond voor

enige lokale kandidaat, dit in tegenstelling tot de andere deelgemeenten;

4.1. Overwegende, wat het eerste middel betreft, dat verzoeker geen bewijs naar voren brengt van het feit als zou op sommige computerschermen zijn naam verkeerd gespeld zijn geweest; dat daaromtrent geen opmerking werd geacteerd in het proces-verbaal van enig stembureau; dat blijkbaar noch verzoeker zelf, noch andere kiezers vóór of tijdens het kiesgebeuren, tegen de foutieve schrijfwijze van zijn naam enig bezwaar hebben geopperd; dat verzoeker daaromtrent, zelfs naderhand, ook geen getuigen heeft laten oproepen of ondertekende verklaringen heeft laten voorleggen; dat, overigens, bezwaarlijk valt in te zien hoe een lichte verschrijving van zijn naam op het scherm van de stemcomputers, met name "WEMES Francis" in plaats van "WENES Francis", ertoe zou hebben geleid dat minstens 273 kiezers voor een andere kandidaat binnen of buiten de lijst nr. 14 of zelfs helemaal voor niemand zouden hebben gestemd, terwijl verzoeker zelf beweert lokaal zeer bekend te zijn; dat er noch op de lijst nr. 14 -de lijst van verzoeker- noch op een andere lijst een naam voorkomt die ter zake tot enige naamverwarring aanleiding had kunnen geven; dat op de in de stembureaus aangeplakte kandidatenlijsten de naam van verzoeker wel correct was gespeld en zulks uiteraard ook het geval was op de vóór de verkiezing verspreide kiespamfletten; dat het middel niet kan worden aangenomen;

4.2. Overwegende, wat het tweede middel betreft, dat een verlies van stemmen door sommige kandidaten ten opzichte van de vorige verkiezing op zichzelf geen onregelmatigheid uitmaakt, in voorkomend geval enkel een versterking kan betekenen van een vermoeden van onregelmatigheid dat uit andere gegevens voortvloeit; dat, zoals gezien bij de bespreking van het eerste middel, verzoeker er niet toe gekomen is zulk een

onregelmatigheid geloofwaardig te maken; dat, overigens, verzoeker niet uitlegt hoe het verlies aan stemmen die kandidaten op andere lijsten ten opzichte van de vorige gemeenteraadsverkiezingen behaalden, zich wat de deelgemeente Zellik -woonplaats van verzoeker- betreft, in tegenstelling tot wat in andere deelgemeenten zou zijn gebeurd, niet heeft vertaald in een vergelijkbare winst voor de lijst SAMEN -lijst van verzoeker-; dat ook het tweede middel niet kan worden aangenomen,

B E S L U I T :

Enig artikel.

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op twaalf maart 2000 en een, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	S. VAN AELST,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. VAN AELST.

J. DE BRABANDERE.